

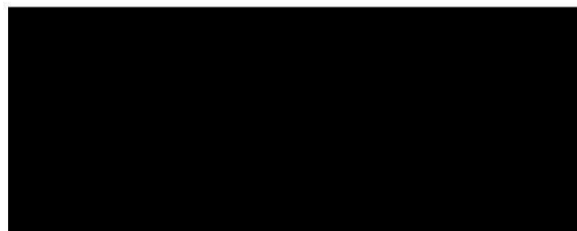
Váci Járásbíróság útján

Alkotmánybíróság

1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 0 0 3 5 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 JAN 08.	
Példány: 6	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 x 3 + 18	d

Alkotmányjogi panasz

képviseli:

dr. Barta Sándor ügyvéd

VÁCI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
2020 -12- 2 8	
Érk.: Érk. módja: postán / gyűjtőládába / személyesen / faxon / e-mailen	
Példány:.....	Melléklet:.....
Ügyszám: P 21128/2016	Aláírás:.....

196

kártérítés iránt a [redacted]
ellen indított és a Váci Járásbíróság által
elsőfokon 2.P.21.128/2016/77. sorszám,
majd fellebbezés eredményeként a
Budapest Környéki Törvényszék által
2.Pf.20.248/2020. számon folyt
másodfokú eljárásban 7. szám alatt
meghozott ítélet ellen

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] – alul jegyzett jogi képviselőm útján – kártérítés iránt a [REDACTED] ellen indított és a Váci Járásbíróság által elsőfokon 2.P.21.128/2016/77. sorszám, majd fellebbezés eredményeként a Budapest Környéki Törvényszék által 2.Pf.20.248/2020. számon folyt másodfokú eljárásban 7. szám alatt meghozott ítélet ellen, ezáltal befejezett eljárásban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-ában foglaltak alapján a törvényes határidőn belül az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő, és kérem, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján a Váci Járásbíróság 2.P.21.128/2016/77. sorszámú meghozott elsőfokú, és a Budapest Környéki Törvényszék által 2.Pf.20.248/2020/7. sorszámú meghozott másodfokú ítéletét azok alaptörvény-ellenessége miatt megsemmisíteni szíveskedjen az alábbi indokok alapján.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Tényállás

Az elsőfokú bíróság az alperes ellen előterjesztett keresetemet elutasította az alábbi indokok alapján:

Ugyan a perbeli káresemény idején (2015. február 24. napja) hatályos Vtv. 75/A. §-a és a Ptk. 6:563. § (1) bekezdése ugyan kiemelte a fokozott veszéllyel járó tevékenység köréből a vad által okozott kárt és ennek megtérítését kifejezetten a vadásztársaságra telepítette, ugyanakkor igényem mégsem alapos mert:

- „a jogszabály által megfogalmazott „ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok” a „rendellenesség köre” kategóriában a jogalkotó gyakorlatilag a kimentési lehetőségtől fosztaná meg az alperest, és az országot kisebb-nagyobb zárt állatkerté tenné, ha a vadásztársaságoknak minden közutat vadvédelmi kerítéssel kellene ellátniuk”,
- „az évi 4-6.000 vadbaleset eredményeként a vadásztársaságok anyagilag teljesen tönkre mennének ilyen beruházás mellett, márpedig jelenleg a vadtól más módon a közút nem védhető meg, de a nyúl mindenhol átmegy”,
- az elsőfokú bíróság szerint „a jogalkotói akarat nem „objektív felelősségi” szankciót telepített a vadászatra jogosultakra, hanem a vadmozgás rendellenességének felelősségét, melyre ráhatása lehet, márpedig ha a vad az ember alkotta úton keresztülrohan, nem minősül a vadászatra jogosult rendellenes cselekedetének, az országot behálózó alacsonyabb rendű utak nyilvánvalóan nem keríthetők el a természettől”,
- alperes minden tőle elvárhatót megtett,
- a vad közútra kerülése nem rendellenes,
- a vad csordában való vonulása a bíróság szerint ellenállhatatlan erő, amelyre az adott időpillanatban az alperesnek ráhatása nem volt,

- a vadkiváltás a vad saját üzemi körén belüli mozgás, alperest e körben felróhatóság nem terheli.

Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésemben az alábbiakat adtam elő:

A jelen ügyben kiemelt jelentősége van annak, hogy a Vtv. és a Ptk. hivatkozott szakaszai objektív felelőssévé tették a vadászatra jogosultakat a fent rögzített időpontban. Anyagi jogi normákkal került szabályozásra e kérdés, amelyet azonban az elsőfokú bíróság a jogalkotó akart és szándék kifejeződése (jogszabálysövege) ellenére alkalmazott. Az elsőfokú bíróság szerint „a törvényeket ismerni nem azt jelenti, hogy azok szavait tartsuk be, hanem értelmét és célját”. Feltételezésem szerint az elsőfokú bíróság e körben Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) 28. cikkében foglalt értelmezési alapelvre utalt, ámde jogszabályhely megjelölése nélkül. Ugyanakkor e cikket teljességgel tévesen alkalmazta a jelen ügyre, hiszen polgári anyagi jogi normát, amely felelősségi alakzatot állapít meg egy jogalanyra, nem lehetséges az értelmezési alapelv téves alkalmazásával más típusú felelősségi alakzatnak tekinteni. A bíróság gondolatmenetét követve a veszélyes üzem köréből kiemelhetők volnának a személygépjárművet vezető személyekkel jogviszonyban álló biztosítótársaságokat, hiszen évente nagyságrendileg 100.000 közlekedési baleset történik, és a biztosítók számára jelentős anyagi terhet jelent a károk megtérítése. Nyilván erre észszerűen nem kerülhet sor, ugyanakkor az elsőfokú bíróság logikája szerint nem zárható ki ilyen ítélet meghozhatósága, amely azonban a jogbiztonság elvének súlyos megsértését jelenti.

Mivel pedig a jogszabály a perbeli időpontban egyértelmű volt és alperest objektív alakzatú felelősség terheli, indifferens és szükségtelen annak vizsgálata, hogy ki volt-e helyezve a vadveszély tábla. Ugyanakkor a rendőri jelentés szerint (amely közokirat) vadveszély tábla nem volt kihelyezve, így iratellenes az elsőfokú bíróság több helyen is előforduló megállapítása a vadveszély tábla kihelyezett állapotáról, hiszen közokirat ellenében mindezt a közútkezelő nyilatkozatával, tehát szervezeti magánokirattal látja igazoltnak. Azonban a közútkezelőnek nyilatkozata alapján nem is jelenthető ki, hogy a perbeli káresemény idején is kinn volt a tábla, hiszen eltérő időpontban ellenőrizte az útszakaszt a közútkezelő.

Úgyszintén mivel pedig a jogszabály a perbeli időpontban egyértelmű volt és alperest objektív alakzatú felelősség terheli, indifferens és szükségtelen annak vizsgálata, hogy a károsult gépjármű üzemén kívül volt-e avagy sem. Ez egyébként – már ha vizsgálandó volna – bizonyítási kérdésnek minősülne, és az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet e körben ki kellett volna osztania, ezt azonban elmulasztotta, és minden bizonyítás nélkül, hipotézisre alapítottan fogadta el a gépkocsi üzemeltetés alatt voltát.

Továbbá mivel pedig a jogszabály a perbeli időpontban egyértelmű volt, és alperest objektív alakzatú felelősség terheli, indifferens és szükségtelen annak vizsgálata, hogy Ptk. 6:563. § (2) bekezdése szerinti mentesülési ok fennáll-e, hiszen e szakasz a perbeli időpontban nem volt alkalmazható jelen ügyre.

A fentieken túl röviden ki kívánok térni a fellebbezés első részében citált elsőbírói megállapításokra:

1. „A jogszabály által megfogalmazott „ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok” a „rendellenesség köre” kategóriában a jogalkotó gyakorlatilag a kimentési lehetőségtől fosztaná meg az alperest, és az országot kisebb-nagyobb zárt állatkerté tenné, ha a vadásztársaságoknak minden közutat vadvédelmi kerítéssel kellene ellátniuk”,

A jogalkotó alperest a perbeli időpontban megfosztotta a kimentés lehetőségétől. Érthetetlen, hogy az egyértelműen kifejezett jogalkotói akarat ellenére a bíróság miért tekinti kimentési oknak azt, hogy a vadvédelmi kerítés „kisebb-nagyobb zárt állatkerté alakítaná az országot”. Ezek szerint az autópályák környéke kisebb-nagyobb zárt állatkert? Nyilván nem, ráadásul nem kizárólag a vadvédelmi kerítés alkalmazása az egyedüli megoldás alperes részéről.

2. „Az évi 4-6.000 vadbaleset eredményeként a vadásztársaságok anyagilag teljesen tönkre mennének ilyen beruházás mellett, márpedig jelenleg a vadtól más módon a közút nem védhető meg, de a nyúl mindenhol átmegy”,

Ennek nyomán fellebbezésemben feljebb már utaltam arra, hogy a bíróság feltételezése szerint a vadásztársaságok tönkre mennének megfelelő védelmi rendszer kialakítása esetén, ugyanakkor önmagában ez nem lehet kimentése ok, a kár megtérítése csak és kizárólag a Ptk. 6:522. § (4) bekezdésében foglaltak szerint mérsékelhető, ugyanakkor a kérelemhez kötöttség alapján ez sem hivatalbóli vizsgálódást jelent, alperes azonban nem is utalt különös méltánylást érdemlő körülményre, ilyet csak a bíróság vindikált alperes részére, teljességgel önkényesen és alaptalanul. Az pedig, hogy a „nyúl mindenhol átmegy” egyrészt valótlán, másrészt a jelen ügyben irreleváns és súlytalan megállapítás.

3. Az elsőfokú bíróság szerint „a jogalkotói akarat nem „objektív felelősségi” szankciót telepített a vadászatra jogosúlra, hanem a vadmozgás rendellenességének felelősségét, melyre ráhatása lehet, márpedig ha a vad az ember alkotta úton keresztülrohan, nem minősül a vadászatra jogosult rendellenes cselekedetének, az országot behálózó alacsonyabb rendű utak nyilvánvalóan nem keríthetők el a természettől”,

A jogalkotó objektív felelősségi „szankciót” telepített alperesre a perbeli időpontban, ezt igyekezett az elsőfokú bíróság elvitatni. Az e körben fentebb kifejtetteket nem kívánom megismételni, azokra csak visszautalok.

4. Alperes minden tőle elvárhatót megtett,

Ez bizonyítási kérdés volna akkor, ha és amennyiben nem állna fenn alperes objektív felelőssége, ugyanakkor a jelen esetben e körben a vizsgálódás legfeljebb a tényállás teljes körű feltárásához volna szükséges, a jogalapi konzekvenciák levonásához semmiképp.

5. A vad közútra kerülése nem rendellenes,

Önmagában a vad közútra kerülése valóban nem rendellenes, ezt a Kúria gyakorlata egyértelművé teszi, a rendellenesség abban áll, hogy az állat az általánostól eltérő, hirtelen és váratlan viselkedésével kimeríti a rendellenesség fogalmát, ezért alapjául szolgál az alperes kárfelelőssége megállapításának. Emellett egyébként alperes kármegelőzési kötelezettségének elmulasztása is vizsgálendő lett volna e körben.

6. A vad csordában való vonulása a bíróság szerint ellenállhatatlan erő, amelyre az adott időpillanatban az alperesnek ráhatása nem volt,

Nem tartom alaposnak a vad csordában való vonulását vis maiorként kategorizálni. A BH2014.5.147 számon közzétett határozat szerint a „vis maior” kifejezés természeti vagy emberi eredetű „ellenállhatatlan erőt” jelent, amely abszolút jellegű: az emberek számára elérhető eszközökkel nem hárítható el. Ugyanakkor védművel (kerítés, stb.) elhárítható lett volna a kár az elsőfokú bíróság álláspontja szerint is, így viszont vis maiornak fogalmilag nem minősülhet a perbeli eset.

Az ügyben eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az alábbi indokokra tekintettel hagyta helyben:

Az eltérő szabályozás 2014. március 15. napja és 2015. május 5. napja között a Ptk. és a Vtv. szabályai kapcsán törvényszerkesztési következetlenség, amelyet utóbb a Vtv. 75/A. § (2) bekezdés módosításával a jogalkotó orvosolt, de a bíróság álláspontja szerint a jogalkotói szándék – és Lábady Tamás „kommentáríró jogalkotó” vélekedése – szerint a jogfolytonosság szem előtt tartásával kijelenthető, hogy a 2014. március 15. és 2015. május 5. napja közötti időszakban is a vad és a gépjármű ütközés esetén a Ptk. veszélyes üzemek találkozásának szabályait kell alkalmazni, annak ellenére, hogy a jogszabályok ezt egzaktan nem fogalmazták meg. Ez a fajta megközelítés teljes mértékben tagadja a lex specialis derogat legi generali elvét!

A másodfokú bíróság emellett kiemelte, hogy a gépkocsi üzemeltetése – ekként veszélyes üzemi jellege – nem szűnt meg az átmenetileg és a továbbhaladás szándékával való megállás miatt.

Jól látható, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésemben előadott érveket figyelmen kívül hagyta, azokat meg sem vizsgálta, így hozta meg jogerős ítéletet, amely ítélettel szemben a pertárgy értékére tekintettel felülvizsgálatnak helye nincs.

2. Alkotmányjogi panaszom indokolása

I. cikk

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

XIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinnek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az I. cikk (3) bekezdés, XIII. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdés által deklarált alapjog sérelme

Az Alkotmánybíróság általános gyakorlatának értelmében a tulajdonhoz való jog alkotmányos alapjogi védelmének alapja, hogy annak hiányában az egyén önrendelkezése és függetlensége, ezáltal pedig emberi méltósága szenvedne csorbát. Az alapjogi védelem a már meglévő vagyon tekintetében tulajdonosi jogállás garantálása mellett a megszerzett (polgári jogi) tulajdonjog elvonása elleni védelmet is jelenti, miként azt a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat is rögzíti. E tekintetben az Alkotmánybíróság alapjogi értelmezése szerint nem tehető különbség a köztulajdon és a magántulajdon védelme tekintetében, a tulajdonhoz való jog valamennyi formája alapjogi védelem alá tartozik, továbbá a tulajdonjog egyes részjogosítványai is. Ennek megfelelően a tulajdonjog nem csak a totális elvonással, hanem korlátozásával, valamint a 17/1992. (III. 30) AB határozatban rögzítetteknek megfelelően az egyes részjogosítványainak korlátozásával szemben is alapjogi védelmet élvez. Ennek megfelelően mind az Alkotmánybírósági eljárás során, mind pedig a rendes bírósági eljárásban ennek az alapjognak garanciát kell nyújtania a tulajdonjog korlátozása ellen is azon keretek között, melyeket az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított. Az először 7/1991. (II. 28.) AB határozatban rögzített, utóbb pedig konzekvensen fenntartott alkotmánybírósági gyakorlat szerint bármely korlátozás akkor lehet alapjogi szempontból konform, ha az valamely másik alapjog, alkotmányos érték vagy cél megvalósítása érdekében elkerülhetetlenül szükséges, és az elérni kívánt célhoz képest arányos.

Az ügyemben eljáró bíróság megsértették az Alaptörvény e cikkeit azzal, hogy részrehajlóan, az alperes javára hozták meg döntésüket mindössze azért, mert „[a]z évi 4-6.000 vadbaleset eredményeként a vadásztársaságok anyagilag teljesen tönkre mennének ilyen beruházás mellett, márpedig jelenleg a vadtól más módon a közút nem védhető meg, de a nyúl mindenhol átmegy. Tehát azért, mert alperes „tönkremenne” a tőle elvárható beruházás anyagi

terhe alatt, tőlem a bíróság elvitatta a jogot kárain megtérítése iránt, amelynek nyilvánvalóan az lehet az oka a bíróság okfejtése alapján, hogy alperessel szemben én képes vagyok kárain anyagi terheit viselni.

Tehát a tulajdonjog teljes elvonásáról ez esetben nem beszélhetünk, azonban a tulajdonjog korlátozására, illetve egyes részjogosítványainak korlátozására kerül sor. Ezzel szemben, abban az esetben, ha a korlátozásra nem szabályszerű eljárásban, nem az alkotmánybírósági gyakorlat által kialakított szükségszerűségi és arányossági klauzula mentén kerül sor, úgy a magántulajdon korlátozása nem alapjog konform, hanem sérti a tulajdonhoz való alapjogot.

A XIII. cikk, a XV. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdés által deklarált alapjog sérelme

A tisztességes eljárás követelménye a következőket alkotmánybírósági gyakorlat szerint magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. E körben tehát az eljáró bíróságok jogalkalmazásuk során kötelesek a tulajdonhoz való jog alapjogi védelmét is biztosítani, amely magában foglalja a fent kifejtettek – természetesen polgári eljárás keretei közötti – vizsgálatát és érvényesítését.

Az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jogból levezett önrendelkezési jog egyik aspektusa a perbeli önrendelkezési jog. Az 1/1994. (I. 7.) AB határozat értelmében „a feleket megillető rendelkezési jog azt jelenti, hogy a fél anyagi és eljárási jogaival szabadon rendelkezik, így mindenkinek szabadságában áll anyagi jogainak eljárási érvényesítése, a bíróság igénybevétele, peres vagy nemperes eljárás kezdeményezése is. A bíróság által alkalmazott eljárási cselekmény (eljárási bírság), avagy a bizonyítás sikertelenségének nem a bizonyítási terhet viselő terhére való értékelése alkalmasak eszközök arra, hogy szükségtelenül és aránytalanul korlátozzák a perbeli önrendelkezési jogot.”

3. Eljárási nyilatkozataim

Jogi képviselőm meghatalmazását csatolom.

Nyilatkozom, hogy a személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Nyilatkozom, hogy személyes érintettségem fennáll, hiszen az eljárásban peres félként vettem részt.

Nyilatkozom, hogy az ügyben eljárás nincs folyamatban.

Az eljárás az Abtv. 54. § (1) bekezdés alapján illetékmentes.

Tisztelettel:

